# U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyň: **a) X. Y.**, **b) X. Z.**, a **c) X. X.**, zastoupeny Mgr. Karin Poncza Hadwigerovou, advokátkou se sídlem Příčná 327/1, Havířov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 1. 2022, čj. OAM-807/ZA-ZA12-ZA20-2021 a čj. OAM-873/ZA-ZA11-ZA20-2021, o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 7. 2022, čj. 20 Az 2/2022-85,

takto:

**I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

**II.** Žalobkyně **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

**III.** Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

**IV.** Ustanovené zástupkyni žalobkyň Mgr. Karin Poncza Hadwigerové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 15 480 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

## Odůvodnění:

### I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně a) odešla z Gruzie v roce 2018. Letěla do Budapešti, odkud pokračovala do Itálie, kde pracovala 9 měsíců jako ošetřovatelka. Až následně odcestovala do České republiky. V lednu 2020 zde podala první žádost o udělení mezinárodní ochrany. Z Gruzie podle svých slov odešla, protože se bojí bývalého manžela, který jí vyhrožuje. V Itálii si našla gruzínského partnera, s nímž v době podání první žádosti čekala dítě [žalobkyni b)]. Žalobkyně a) se bála vrátit do vlasti, protože tuto situaci měla odsuzovat její rodina. Žalovaný tuto žádost 1. 4. 2020 zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně a) žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, jenž ji rozsudkem z 3. 3. 2021, čj. 41 Az

29/2020-24, zamítl. Následně podanou kasační stížnost pak Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost (usnesení NSS z 7. 9. 2021, čj. 4 Azs 81/2021-45).

[2] V dubnu roku 2020 podala žalobkyně a) žádost o udělení mezinárodní ochrany také jménem své právě narozené mladší dcery, žalobkyně b). I ji žalovaný 18. 6. 2020 zamítl jako zjevně nedůvodnou. Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Hradci Králové (rozsudkem z 19. 3. 2020, čj. 41 Az 40/2020-58) a kasační stížnost proti rozsudku odmítl Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost usnesením z 7. 6. 2021, čj. 1 Azs 76/2021-41.

[3] Dne 23. 9. 2021 podala žalobkyně a) druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany, a to jak jménem svým, tak jménem své mladší dcery, žalobkyně b). Krom uvedení již předestřených důvodů zmínila, že se bojí zvlášť svého otce, který jí zazlívá její rodinnou situaci. Nový důvod žádosti představuje skutečnost, že jí vyhrožuje její další (bývalý) partner, biologický otec její mladší dcery. Nutil ji, aby šla na potrat, a když to odmítla, zavolal policii. Proto jí bylo rozhodnuto o správním vyhoštění. Naposledy jí vyhrožoval ke konci roku 2020, později si změnila číslo. Protože bylo rozhodnuto o jejím správním vyhoštění, musela by se vrátit do Gruzie. Protože bylo rozhodnuto i o správním vyhoštění tohoto muže, má žalobkyně a) v případě návratu do vlasti obavu, že jí nebo její dceři ublíží.

[4] Posléze 29. 9. 2021 podala žalobkyně a) žádost o udělení mezinárodní ochrany také jménem starší dcery, žalobkyně c). Žalobkyně c) vycestovala z Gruzie se svou babičkou až 28. 9. 2021. Dcera žila u babičky, která měla potíže se svým manželem, otcem žalobkyně a), a proto byla nucena také odjet. K této žádosti žalobkyně a) uvedla, že se bojí svého otce, bývalého manžela a bývalého partnera. Do Gruzie se navíc nemohou vrátit, protože tam nemají kde bydlet. Její otec by je vyhnal, protože je rozvedená a má dítě s jiným mužem, čímž mu způsobila hanbu. Navíc vyhnal i matku kvůli dluhu a zástavě domu, o nějž možná přijde. Přímé nebezpečí jí hrozí ze strany bývalého partnera a biologického otce mladší dcery, který jim všem vyhrožuje zabitím.

[5] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím čj. OAM-807/ZA-ZA12-ZA20-2021 zastavil podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, řízení o žádosti žalobkyň a) a b) o udělení mezinárodní ochrany, neboť ji ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona posoudil jako nepřípustnou. Žalovaný dále v záhlaví uvedeným rozhodnutím čj. OAM-873/ZA-ZA11-ZA20-2021 zamítl žádost žalobkyně c) o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 2 zákona o azylu.

[6] Obě rozhodnutí žalovaného napadly žalobkyně žalobami, které Krajský soud v Ostravě usnesením spojil ke společnému projednání a zamítl je v záhlaví uvedeným rozsudkem. V odůvodnění rozsudku uvedl, že smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které ovšem žadatel nemohl uplatnit během předchozího pravomocně skončeného řízení. Současně je třeba zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí. Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného o nepřípustnosti opakované žádosti žalobkyň a) a b). Jediná nová skutečnost spočívala v obavě z bývalého partnera, otce žalobkyně b). To ovšem není důvod, pro nějž by žalobkyně mohly být vystaveny pronásledování podle § 12 zákona o azylu nebo pro nějž by jim hrozila vážná újma dle § 14a téhož zákona. Ve všech případech [otec žalobkyně a), její bývalý manžel i bývalý partner] se jedná o soukromé osoby. Obavy

z jednání takových osob mohou zakládat nebezpečí pronásledování nebo vážné újmy z azylově relevantních důvodů pouze tehdy, pokud žadatelkám nejsou schopny či ochotny pomoci veřejné orgány ve státě jejich původu. Žadatel by se měl o ochranu před nestátními subjekty u těchto orgánů pokusit. Pouhá subjektivní nedůvěra vůči vnitrostátním orgánům zpravidla neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu. Výjimkou jsou situace, kdy informace o zemi původu ukazují opodstatněnost této nedůvěry. Žalobkyně a) ani v řízení před správním orgánem, ani v žalobě netvrdila v tomto směru nic konkrétního, pouze že na její stížnosti proti bývalému manželovi policie situaci řešit začala. Ani z Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu z října 2021 neplyne, že by v Gruzii došlo k zásadní změně situace, která by zakládala opodstatněnost nové žádosti. Z této zprávy plyne, že ochrana proti pronásledování je v Gruzii upravena prostřednictvím řady zákonů, které mají úroveň ochrany jednotlivce většinou srovnatelnou se zeměmi EU. Gruzínští občané mohou ke své obraně využít řadu prostředků, včetně podání stížnosti ke státnímu zastupitelství, přístup mají také k justičním institucím. Případnou nečinností státních orgánů se zabývá úřad ombudsmana. Důvodná není ani námitka, že se žalovaný nezabýval nejlepším zájmem dítěte ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Krajský soud odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, s níž již ostatně žalobkyni a) a žalobkyni b) seznámil Nejvyšší správní soud ve shora uvedeném usnesení týkajícím se žalobkyně b) (čj. 1 Azs 76/2021-41). Z něho vyplývá, že zájem dítěte není dalším samostatným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Případné zohlednění nejlepšího zájmu dítěte je vyhrazeno pouze meritornímu rozhodování, o něž se v případě napadeného rozhodnutí nejedná.

[7] Ve vztahu k žalobkyni c), u níž šlo o první žádost o udělení mezinárodní ochrany, považoval krajský soud za podstatné, že je stejně jako její matka a sestra občankou Gruzie. Gruzii považuje Česká republika za bezpečnou zemi původu – s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie, jichž se však azylový příběh žalobkyň netýká. U bezpečných zemí původu se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů presumuje, hlavní odpovědnost za prokázání opaku leží na žadatelkách. Je jejich úkolem přesvědčit žalovaného, že jejich mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení její žádosti ve smyslu § 12 až § 14b zákona o azylu. U žalobkyně c) souvisí její azylový příběh s příběhem její matky, žalobkyně a). Deklarovaným důvodem jsou obavy z jednání bývalého manžela, bývalého partnera a otce. V tomto ohledu krajský soud odkázal na závěry ohledně podmínek azylové relevantnosti pronásledování ze strany soukromých osob (nestátních subjektů), které ani v případě žalobkyně c) splněny nejsou. Rovněž zohlednění nejlepšího zájmu dítěte v řízení ve věci mezinárodní ochrany je vyhrazeno pouze meritornímu rozhodnutí, jež ani druhé napadené rozhodnutí o zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné nepředstavuje. Ze stejných důvodů není relevantní ani námitka o žalobkyni c) coby zranitelné osoby. Označení Gruzie za bezpečnou zemi původu zvýšilo důkazní břemeno a břemeno tvrzení žalobkyně c). Bylo na ní, aby uvedla natolik ucelená, přesvědčivá a relevantní fakta, aby z nich bylo možno usuzovat na hrozbu pronásledování či vážné újmy v zemi původu z důvodů uvedených v § 12 a § 14 zákona o azylu. Ta však neuvedla.

## II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[8] Proti tomuto rozsudku podaly žalobkyně a) a b) a c) [dále „stěžovatelky a) a b) a c)“] kasační stížnost.

[9] Stěžovatelky nejdříve rekapitulují právní úpravu a průběh správního řízení a řízení před krajským soudem.

[10] Přijatelnost kasační stížnost stěžovatelky odvozují z toho, že krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu. Kasační stížnost stěžovatelek má k rozhodnutí předestírat především otázku naplnění „případu hodného zvláštního zřetele“ z důvodu pronásledování stěžovatelek a jim hrozící újmy na zdraví v případě jejich návratu do vlasti. Krajský soud se dopustil zásadního pochybení ve výkladu hmotného a procesního práva a toto pochybení mělo za následek nepříznivý dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelek.

[11] Z odůvodnění krajského soudu podle stěžovatelek není zřejmé, na základě jakých listin dospěl ke svému závěru a zda některými z nich prováděl důkaz. Z tohoto důvodu je napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Krajský soud v Ostravě se rovněž kvalitativně nevypořádal s námitkami obsaženými v žalobách a jen formalisticky odkazoval na závěry učiněné žalovaným. Rozhodnutí žalovaného týkající se stěžovatelky b) je nepřezkoumatelné, neboť obsahuje nesprávnou informaci o datu jejího narození. Krajský soud se tím nijak nezabýval.

[12] Stěžejní část argumentace stěžovatelek se věnuje tomu, že Gruzii nelze v jejich případě považovat za bezpečnou zemi původu, neboť mají, či jim hrozí problémy s různými soukromými osobami.

[13] Situace na jižním Kavkazu podle nich není dlouhodobě bezpečná, ačkoliv je Gruzie s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie vedena jako bezpečná země původu. Konflikt mezi Ruskem a Gruzií z roku 2008 pokračuje dodnes. Ruské jednotky stále střeží hranici Gruzie a obou odtržených provincií. Česká republika zařadila Gruzii na seznam bezpečných zemí s účinností od 20. 4. 2019, ale ministerstvo vnitra stále upozorňuje, že v případě cesty do Gruzie je potřeba si ověřit aktuální bezpečnostní situaci v zemi. Stěžovatelky a) a c) ze země navíc vycestovaly v době, kdy Gruzie na tomto seznamu bezpečných zemí nebyla. Stěžovatelky jsou proto přesvědčeny, že v jejich případě by měly orgány rozhodující o jejich žádosti posuzovat stav v době podání jejich žádosti, v době rozhodování o jejich žádostech. Stěžovatelky rovněž poukazují na špatnou sociální situaci v Gruzii.

[14] Stěžovatelky dále rekapitulují svůj azylový příběh předestřený výše. Dodávají, že stěžovatelka a) má v současnosti problémy i s otcem mladší dcery, stěžovatelky b). Ten by se měl také zdržovat v Gruzii. V době narození této dcery jí vyhrožoval zabitím a kvůli jeho jednání měla potíže stran správního vyhoštění, protože se tento muž snažil jí i jejím dětem zhoršit jejich pobyt na území České republiky. Stěžovatelky v této souvislosti namítají, že skutkový stav, z nějž žalovaný vycházel, se neodůvodněně odchyluje od toho, co samy tvrdily. Jsou-li navíc dány skutečnosti, na jejichž základě lze předpokládat, že k porušení základních lidských práv došlo nebo by k němu s ohledem na postavení stěžovatelek ve společnosti a s ohledem na jejich názory, chování nebo přesvědčení mohlo dojít a správní orgán nemá dostatek důkazů, že by tomu tak nebylo nebo k tomu dojít nemohlo, pak tyto skutečnosti musí správní orgán zohlednit, a to ve prospěch žadatele o azyl. Odůvodněný strach z budoucího pronásledování není třeba prokazovat. Stačí, jestliže se perzekuce jeví jako odůvodněně možná.

[15] Případné vnitřní přesídlení stěžovatelek v rámci Gruzie není možné, a to s ohledem na výše uvedené. Navíc nemají žádné příbuzné, kteří by jim pomohli. Žalovaný v rámci posouzení důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu nezkoumal reálnou možnost stěžovatelek zařídit si dlouhodobější zázemí v jiné části Gruzie.

[16] Stěžovatelky dále poukazují na to, že před krajským soudem nebyly zastoupeny. Odůvodnění napadeného rozsudku neobsahuje informaci, zda soud rozhodoval bez nařízení jednání, nebo zda se ve věci stěžovatelek konalo ústní jednání. Z pohovorů provedených během správního řízení vyplynulo, že nerozumí česky. V napadeném rozsudku ovšem chybí zmínka o tom, zda byl přibrán tlumočník z gruzínského jazyka.

[17] Žalovaný měl rovněž při posuzování jejich žádosti zohlednit nejlepší zájem dítěte, tedy stěžovatelek b) a c). V případě nuceného vycestování by bylo zasaženo nejen do rodinného a soukromého života stěžovatelky a), ale právě také do života jejích nezletilých dcer.

[18] Žalovaný ve svém vyjádření nejdříve rekapituluje dosavadní průběh řízení i kasační stížnost.

[19] Dále trvá na tom, že se při posuzování žádostí stěžovatelek nedopustil žádné nezákonnosti a že rozhodnutí vydal v souladu se zákonem o azylu i se správním řádem. Neshledal, že opakovaná žádost stěžovatelek a) a b) o mezinárodní ochranu a zjevně nedůvodná žádost v případě stěžovatelky c) o mezinárodní ochranu měly být meritorně posouzeny.

[20] Žalovaný poukazuje na svá vyjádření k žalobám, na nichž rovněž setrvává. Za zákonná jeho rozhodnutí vyhodnotil i krajský soud, který se podrobně, jasně, srozumitelně a v souladu s právem vyjádřil k žalobním bodům. Žalovaný neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti stěžovatelek a) a) b), neboť stěžovatelka a) neuvedla žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodu jejich odchodu z vlasti a obav z návratu.

[21] V případě stěžovatelky c) žalovaný odkazuje na § 16 odst. 2 zákona o azylu. Žádost o mezinárodní ochranu se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li se, že v jeho případě jeho vlast za takovou zemi považovat nelze. Gruzie je v současnosti s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie považována za bezpečnou zemi původu.

[22] V Gruzii obecně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu a její občané nebo osoby bez státního občanství ji neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a zákona o azylu. Gruzie rovněž ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků. Umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlížejí nad stavem dodržování lidských práv. Ve spojení s výpovědí stěžovatelky a) ji proto lze považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu.

[23] Nepříznivou ekonomickou situaci nelze z pohledu mezinárodní ochrany považovat za relevantní, neboť tamní ekonomická situace se dotýká všech obyvatel bez rozdílu. V této souvislosti žalovaný odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu z 29. 7. 2004, čj. 5 Azs 116/2004-64.

[24] K námitce, že žalovaný měl zohlednit také nejlepší zájem dítěte, správní orgán uvádí, že stěžovatelky mají možnost uskutečnit svůj soukromý a rodinný život v Gruzii.

## III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[25] Vzhledem k tomu, že jde o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se po posouzení přípustnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zabývá podle § 104a s. ř. s., ve znění účinném od 1. 4. 2021, otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelů. Není-li tomu tak, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou – blíže k tomu viz usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Tyto závěry jsou použitelné i po novele soudního řádu správního zákonem č. 77/2021 Sb. (srov. usnesení ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, body 10–12, či usnesení z 5. 8. 2021, čj. 10 Azs 196/2021-30, bod 4).

[26] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[27] Stěžovatelky tvrdí, že přijatelnost jejich kasační stížnosti zakládá skutečnost, že krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu. Krajský soud se měl rovněž dopustit zásadního pochybení ve výkladu hmotného a procesního práva a toto pochybení mělo za následek nepříznivý dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelek. Ani jeden z těchto argumentů však stěžovatelky blíže nerozvádí. Nedokládají například, s jakou ustálenou judikaturou má být napadený rozsudek v rozporu či která ustanovení hmotného nebo procesního práva měla být nesprávně vyložena.

[28] Podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu žádná část předložené argumentace nezakládá přijatelnost kasační stížnosti. Kasační stížnost nevyvolává otázky, které by dosud nebyly v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny nebo byly řešeny rozdílně či vyžadovaly učinit judikaturní odklon. Nejedná se ani o případ zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelek. Krajský soud naopak posoudil případ stěžovatelek v souladu s ustálenou judikaturou, od níž Nejvyšší správní soud neshledal důvodu se odchýlit.

[29] Nejvyšší správní soud v souvislosti s výtkou, že z odůvodnění krajského soudu není zřejmé, na základě jakých listin dospěl ke svému závěru a zda některými z nich prováděl důkaz, a že žalobní námitky stěžovatelek posoudil formalisticky, neshledal zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelek. Pro stručnost odkazuje na judikaturu popisující, jaké vady naplňují kasační důvod nepřezkoumatelnosti rozsudku (např. rozsudky NSS ze 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, z 31. 1. 2008, čj. 4 Azs 94/2007-107, z 21. 8. 2008, čj. 7 As 28/2008-76 nebo usnesení rozšířeného senátu z 18. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS).

[30] Z rozsudku krajského soudu v nyní projednávané věci je dostatečně zřejmé, že krajský soud vyšel z jednotlivých podkladů obsažených ve správním spise. Rozsudek krajského soudu navíc obsahuje část nazvanou *„Zjištění ze správního spisu a dosavadních*

*rozhodnutí*“, kde se krajský soud zabývá skutečnostmi, jež ověřil z obsahu správního spisu. Platí současně, že obsahem správního spisu podle konstantní judikatury není třeba dokazovat: *„při jednání o žalobě ve správním soudnictví totiž není obsah správního spisu (tj. všechny jeho součásti) považován bez dalšího za důkaz. Vyplývá to ze samotné podstaty řízení ve správním soudnictví, které je přezkumným řízením správního řízení, správní spis je obrazem a výsledkem tohoto správního řízení, dokládá skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Obsah správního spisu je samozřejmě bez pochybností známý správnímu orgánu, tj. žalovanému v řízení o žalobě, avšak i žalobce se v případě jeho zájmu má právo s obsahem správního spisu v průběhu správního řízení seznámit. Je možné, že žalobce učiní určitou část správního spisu spornou, o této otázce poté soud případně vede dokazování*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

[31] Stěžovatelky dále tvrdí, že krajský soud jejich námitky posoudil tak formalisticky (skrze odkazy na rozhodnutí žalovaného), že by to rovněž mělo založit vadu spočívající v nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. Nejvyšší správní soud však již dříve konstatoval, že *„důvodem nepřezkoumatelnosti není bez dalšího ani to, ztotožní-li se krajský (městský) soud plně se závěry žalovaného. Tato námitka je zřejmým odrazem jeho nesouhlasu s věcnými závěry městského soudu. Tvrzené nedostatky v přezkoumatelnosti rozsudku městského soudu však zjevně nebrání stěžovateli vést věcnou polemiku se závěry soudu a nebrání ani Nejvyššímu správnímu soudu v přezkumu napadeného rozsudku*“ (rozsudek NSS z 25. 2. 2022, čj. 8 Azs 155/2020-76, bod 18).

[32] Stěžovatelky vytýkají rozsudku krajského soudu, že neobsahuje informaci, zda soud rozhodoval bez nařízení jednání, nebo zda se ve věci stěžovatelek konalo ústní jednání a zda byl přibrán tlumočník. K obsahu odůvodnění rozsudku se Nejvyšší správní soud vyjádřil například v rozsudcích z 23. 6. 2011, čj. 5 As 72/2010-60, z 17. 1. 2008, čj. 5 As 29/2007-64, z 30. 11. 2007, čj. 4 Ads 21/2007-76, či z 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, 787/2006 Sb. NSS. Plyne z nich, že soudy jsou povinny vyjádřit se ke skutkovým a právním otázkám vyplývajícím z uplatněných žalobních bodů a předestřít v daném případě závazný právní názor pro účastníky řízení. Musí být zřejmé, jakými úvahami se soud při utváření závěru o skutkovém stav řídil, proč subsumoval skutkový stav pod zvolené právní normy a z jakého důvodu případně nepovažoval za důvodnou předestřenou právní argumentaci. Nejvyšší správní soud neshledal v tomto směru v odůvodnění krajského soudu rozpor s touto judikaturou či pochybení, které by mělo dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelek.

[33] Stěžovatelky namítají také, že napadené rozhodnutí žalovaného týkající se stěžovatelky b) [a rovněž stěžovatelky a)] je nepřezkoumatelné, neboť obsahuje nesprávnou informaci o datu narození stěžovatelky b). Za chybu v psaní lze v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu považovat *„takovou chybu, která je každému zřejmá a k níž došlo zjevným a okamžitým selháním jednající osoby*“ (rozsudek NSS z 28. 2. 2017, čj. 8 As 38/2016-34, bod 44). V souvislosti s § 54 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud konstatoval, že za *„zjevnou nesprávnost tak může být považována pouze chyba, ke které došlo zjevným a okamžitým selháním v duševní či mechanické činnosti osoby, za jejíž účasti bylo rozhodnutí vyhlášeno či vyhotoveno, a která je každému zřejmá. Zřejmost takové nesprávnosti vyplývá především z porovnání výroku rozhodnutí s jeho odůvodněním, případně i z jiných souvislostí*“ (rozsudek NSS z 21. 2. 2007, čj. 4 Ans 3/2006-123). Judikatura situaci, kdy rozhodnutí obsahuje nepřesnost [zde tedy dvojí odlišný údaj o roce narození stěžovatelky b)], ale není

kvůli němu nesrozumitelné, aprobuje. V rozsudku z 23. 8. 2008, čj. 1 Afs 38/2006-72, Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„rozhodnutí nemůže být nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost tehdy, je-li rozpor v něm odstranitelný výkladem, tj. nebudou-li po interpretaci napadeného rozhodnutí jako celku – s přihlédnutím k obsahu spisu a k úkonům správních orgánů a účastníků – pochyby o jeho významu. To platí tím spíše, pokud rozpor, v němž má údajně spočívat nesrozumitelnost rozhodnutí, spočívá pouze v písařské chybě.“*

[34] Jádro věcné argumentace stěžovatelek spočívá v tom, že Gruzii nelze v jejich případě považovat za bezpečnou zemi původu, neboť mají, či jim hrozí problémy s různými soukromými osobami: otcem, bývalým manželem a bývalým partnerem stěžovatelky a).

[35] Nejvyšší správní soud připomíná, že žalovaný napadenými rozhodnutími nerozhodoval věcně o (ne)udělení mezinárodní ochrany, nýbrž žádosti stěžovatelek a) a b) zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu, neboť je ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona posoudil za nepřípustné. Dále zamítl žádost stěžovatelky c) jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 2 zákona o azylu s tím, že Gruzie je považována za bezpečnou zemi původu (§ 16 odst. 2 zákona o azylu ve spojení s § 2 bodem 7 vyhlášky č. 68/2019 Sb., kterou se mění vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců).

[36] Tvrzené potíže ze strany soukromých osob představují ve vztahu k stěžovatelkám a) a b) nepřípustnou kasační námitku, neboť nesměřují do rozhodovacích důvodů krajského soudu. Podle § 104 s. ř. s. platí, že nepřípustná je taková kasační stížnost, která *směřuje jen proti důvodům rozhodnutí soudu* (odst. 2), resp. *„opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103“* (odst. 4). Judikatura pak již také výslovně dovodila, že nepřípustné jsou takové kasační námitky, které směřují mimo hlavní rozhodovací důvod napadeného rozsudku (rozsudek NSS ze dne 16. 5. 2022, čj. 8 As 215/2020-98, bod 16). Krajský soud v dané věci své závěry postavil na tom, že jedinou novou skutečností byla tvrzená obava z bývalého partnera, otce žalobkyně b). Obavy z jednání takových osob mohou podle krajského soudu zakládat nebezpečí pronásledování nebo vážné újmy z azylově relevantních důvodů pouze tehdy, pokud žadatelkám nejsou schopny či ochotny pomoci veřejné orgány ve státě jejich původu. Tak tomu ale v dané věci podle krajského soudu není. Tento rozhodující důvod ovšem stěžovatelky a) a b) nenapadají. Aby tak byly kasační námitky stěžovatelek a) a b) v nyní projednávané věci přípustné, musely by konkrétním a kvalifikovaným způsobem zpochybňovat důvody, na nichž krajský soud postavil svůj závěr o tom, že obavy z jednání soukromých osob nejsou azylově relevantní (pro možnost domoci se vnitrostátní ochrany). Protože tak nečiní, jsou námitky poukazující na potíže ze strany soukromých osob nepřípustné podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť se opírají o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s.

[37] Tvrzení, že Gruzii nelze v případě stěžovatelky c) považovat za bezpečnou zemi původu, pak nezakládá přijatelnost kasační stížnosti. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že Gruzie představuje zemi, v níž je ochrana jejích státních příslušníků zajištěna dostatečně (srov. např. usnesení ze dne 30. 9. 2020, čj. 9 Azs 185/2020-30). Tomu ostatně odpovídá i zařazení Gruzie na seznam bezpečných zemí původu. V usnesení z 15. 2. 2021, čj. 4 Azs 325/2020-29, pak Nejvyšší správní soud v návaznosti na svá dřívější rozhodnutí konstatoval, že *„pokud se udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi tzv. bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že jeho žádost nelze*

*zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný azylový příběh odůvodňuje věcné posouzení jeho žádosti podle § 12 až § 14b zákona o azylu.*“ Bylo tedy na stěžovatelce c), aby [prostřednictvím stěžovatelky a)] uvedla natolik přesvědčivá individuální tvrzení podložená důkazy, pro něž by bylo namístě její azylovou žádost meritorně projednat (srov. také usnesení NSS ze dne 27. 7. 2021, čj. 8 Azs 87/2021-37, bod 9). Pokud poukazovala pouze na potíže se soukromými osobami, pak i touto otázkou se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře zabýval již opakovaně.

[38] V rozsudku ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004-48, uvedl, že vyhrožování ze strany soukromé osoby není bez dalšího důvodem pro udělení azylu (srov. např. též rozsudky ze dne 18. 12. 2003, čj. 4 Azs 38/2003-36, ze dne 27. 8. 2003, čj. 4 Azs 7/2003-60, nebo obdobně též rozsudek ze dne 18. 12. 2003, čj. 6 Azs 45/2003-49). Z ustálené judikatury zároveň vyplývá, že „*za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním*“ (srov. rozsudek ze dne 30. 6. 2005, čj. 4 Azs 440/2004-53). U soukromých osob jako původců pronásledování je tedy třeba posuzovat, zda byly státní orgány záměrně nečinné anebo neschopné poskytovat před původci pronásledování ochranu (srov. rozsudky ze dne 22. 12. 2005, čj. 6 Azs 479/2004-41, ze dne 14. 6. 2007, čj. 9 Azs 49/2007-68, anebo ze dne 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008-62). Nejvyšší správní soud výše uvedené dále rozvedl v rozsudku ze dne 31. 7. 2008, čj. 7 Azs 43/2008-47, v němž uvedl, že případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země nečiní z takového ohrožení „pronásledování“ ve smyslu azylově relevantních důvodů (usnesení NSS ze dne 27. 7. 2021, čj. 8 Azs 87/2021-37, bod 11). Ve vztahu ke Gruzii Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 31. 5. 2018, čj. 7 Azs 90/2018-44, uzavřel, že „*v zemi funguje možnost uplatnění práv občana na různých úrovních, vč. odvolání a přezkumu. Je možné se reálně domáhat prověření postupů policie, v zemi má rovněž poměrně silné postaveni veřejný ochránce práv.*“

[39] Jestliže stěžovatelky poukazují na skutečnost, že v řízení o žalobách nebyly zastoupeny, Nejvyšší správní soud uvádí, že v řízení o žalobě není zastoupení advokátem povinné (rozsudek NSS z 17. 4. 2019, čj. 7 As 77/2019-25, bod 9). „*Dle soudního řádu správního je však možné, aby byl účastníku řízení zástupce ustanoven, a to za současného splnění čtyř předpokladů (§ 35 odst. 9 s. ř. s. ve spojení s § 36 odst. 3 téhož zákona): 1) je podán návrh na ustanovení zástupce, 2) podaný návrh (na zahájení řízení) není zjevně neúspěšný, 3) žadatel doložil nedostatek prostředků pro vedení řízení a 4) ustanovení zástupce je nezbytně třeba k ochraně navrhovatelových práv*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2015, č. j. 1 As 197/2015-19). Stěžovatelky takový návrh nepodaly a nyní ani netvrdí, že tato absence zastoupení měla nějaký konkrétní dopad do jejich hmotněprávního postavení.

[40] Námitka týkající se nejlepšího zájmu dítěte podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, je nepřípustná, neboť nijak nepolemizuje se závěry krajského soudu, který poukázal na závěry plynoucí z usnesení NSS čj. 1 Azs 76/2021-41, ve kterém se Nejvyšší správní soud zabýval totožnou námitkou ve vztahu k první žádosti stěžovatelky b). Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby byly kasační námitky věcně projednatelné, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu (srov. např. usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, čj. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS).

[41] Námitka týkající se nemožnosti vnitřního přesídlení stěžovatelek v rámci Gruzie je rovněž nepřípustná. Ve vztahu ke stěžovatelce c) z důvodu, že nebyla uvedena v žalobě, ač mohla (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Ve vztahu ke stěžovatelkám a) a b) z důvodu, že nesměřuje do rozhodovacích důvodů krajského soudu (srov. bod [36] tohoto rozsudku).

[42] Námitka, že měly správní orgány rozhodovat o skutkovém stavu v době podání žádostí, je nepřípustná, neboť nebyla uvedena ani v jedné z podaných žalob, ač mohla (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

## IV. Závěr a náklady řízení

[43] S ohledem na vše výše uvedené lze uzavřít, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti. Krajský soud se v napadeném rozsudku od této judikatury neodchýlil a nedopustil se ani pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelek. Nejvyšší správní soud konstatuje, že podaná kasační stížnost tedy svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelek, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[44] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. bod 53 usnesení rozšířeného senátu NSS z 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatelky nebyly v řízení o kasační stížnosti úspěšné, a proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[45] Stěžovatelkám byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2022, čj. 8 Azs 233/2022-41, ustanovena zástupkyní Mgr. Karin Poncza Hadwigerová, advokátka. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle § 7 bodu 5. a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu, náleží advokátce odměna za dva úkony právní služby – za první poradu s klientkami včetně převzetí a přípravy zastoupení a za sepis a podání doplnění kasační stížnosti. Za tyto právní úkony náleží ustanovené zástupkyni stěžovatelek odměna v částce 3 100 Kč za každý z nich, tj. 6 200 Kč. Jelikož šlo o společný úkon při zastupování tří osob, náleží ustanovené zástupkyni podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu za každou osobu odměna snížená o 20 %, tedy celkem částka 14 880 Kč. Pokud jde o náhradu hotových výdajů ustanovené zástupkyně, ta je stanovena paušálně v § 13 odst. 4 advokátního tarifu, a to ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby. Ačkoli ustanovená zástupkyně zastupovala tři osoby, přiznal soud paušální náhradu pouze za dva úkony, neboť s oběma nezletilými stěžovatelkami s ohledem na jejich věk zástupkyně komunikovala prostřednictvím jejich zákonné zástupkyně. Ustanovená zástupkyně soudu v podání ze dne 14. 12. 2022 sdělila, že není plátkyní DPH, přiznaná odměna se jí proto nezvyšuje o částku, která odpovídá sazbě této daně. Celkem tedy náleží zástupkyni stěžovatelů odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 15 480 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení.

pokračování

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. května 2023

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu